

Poznań, 15 grudnia 2023 r.

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI
PROBLEMOWEJ/SPRAWDZAJĄCEJ*
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI
I ŻYWIENIA WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POZNANIU W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ
W GNIEŹNIE, UL. ŚW. WAWRZYŃCA, 62-200 GNIEZNO**

adres PSSE

1. Data kontroli: 27.11.2023 r.

2. Znak pisma: DN-BŻ.1611.6.2023

3. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Sekcja Higieny Żywności i Żywienia

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko osoby/ osób* przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem WPWIS – upoważnienie nr 74/2023 r. z 22.11.2023 r. :

██████████ – Młodszy asystent Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia WSSE w Poznaniu;

██████████ – Asystent Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia WSSE w Poznaniu.

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób* biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Gnieźnie:

██████████ - Kierownik Sekcji Higieny Żywności i Żywienia,

██████████ - Asystent Sekcji Higieny Żywności i Żywienia.

4. Zakres kontroli: ocena prowadzenia działań w systemie RASFF w celu właściwego identyfikowania i szacowania zagrożeń ze strony żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

Okres objęty kontrolą: od 02.01.2023 r. do 26.11.2023 r.

5. Wyniki i ustalenia z kontroli

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

W trakcie kontroli dokonano przeglądu dokumentacji dotyczącej funkcjonowania systemu RASFF na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego

w Gnieźnie. Wszyscy pracownicy stanowiska Sekcji Higieny Żywności i Żywienia należą do zespołu zbierania i przekazywania informacji na potrzeby systemu RASFF.

Do spraw związanych z tematyką RASFF założono osobny oznakowany segregator, w którym znajdują się procedury dotyczące funkcjonowania systemu RASFF, wzory formularzy pisma z PSSE i WSSE, polecenia, procedury oraz inne pisma dotyczące omawianej tematyki. Znajduje się w nim również dokumentacja dotycząca przekazanych powiadomień alarmowych/informacyjnych. Utworzono również elektroniczny rejestr przesyłanych spraw.

W roku 2023 PPIS w Gnieźnie przesłał do WPWIS 3 powiadomienia informacyjne w ramach systemu RASFF dotyczące stwierdzenia przekroczenia poziomu niklu w produkcie pn. Czystek susz ziołowy oraz stwierdzenia przekroczenia karbaminianu etylu w produktach pn. Śliwowica paschalna i pn. Śliwowica podbeskidzka.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gnieźnie 17 marca 2023 r. w sklepie spożywczym w Gnieźnie pobrali próbkę produktu pn. Śliwowica podbeskidzka butelka o pojemności 350 ml oraz próbkę produktu pn. Śliwowica Paschalna butelka o pojemności 700 ml. Ww. próbki zostały pobrane na protokół pobrania próbek żywności nr 3/HŻ/23 do badań w ramach monitoringu w kierunku oznaczania zawartości karbaminianu etylu w celu realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2023 r.”. W trakcie wykonywania czynności urzędowych przez PPIS w Gnieźnie w markecie znajdowało się odpowiednio 14 butelek Śliwowicy podbeskidzkiej i 7 butelek Śliwowicy paschalnej. Produkty do badań laboratoryjnych zostały pobrane z regału ekspozycyjnego w sali sprzedaży.

Próbki 23 marca 2023 r. zostały przyjęte do badania w Dziale Laboratoryjnym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku, ul. Legionowa 8, 15-099 Białystok. Stan próbek przy przyjęciu oceniony został jako odpowiedni do badań.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gnieźnie 18 kwietnia 2023 r. otrzymał sprawozdanie Nr LŻ.9051.88.2023 z 17 kwietnia 2023 r. z badań przedmiotowych próbek alkoholi z którego wynikało, iż poziom karbaminianu etylu w badanych alkoholach wynosi odpowiednio w Śliwowicy Podbeskidzkiej 1.08 +/- 0,24 mg/l oraz w Śliwowicy Paschalnej 1,78 +/- mg/l, co przekracza wartość poziomu odniesienia określonego w zaleceniu Komisji (UE) Nr 2016/22 z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie zapobiegania zanieczyszczeniu okowit z owoców pestkowych i okowit z wyłoków z owoców pestkowych karbaminianem etylu i ograniczania tego zanieczyszczenia oraz w sprawie uchylecia zalecenia 2010/133/UE (Dz.U.U.E.L.2016.6.8).

Badane środki spożywcze klasyfikowane są do grupy: trunki z owoców pestkowych; A03PK, dla której poziom odniesienia dla obecności karbaminianu etylu wynosi 1 mg/l. Przedstawiciele PPIS w Gnieźnie 18 kwietnia 2023 r. poinformowali przedstawiciela obiektu w którym pobrano próbki o przekroczeniu zawartości karbaminianu etylu w przedmiotowych próbkach zawartych w ww. zaleceniach Komisji nr 2016/22. W wyniku dobrowolnych działań przedsiębiorcy, wycofano z obrotu i zabezpieczono na magazynie obiektu 6 butelek Śliwowicy Paschalnej i 13 butelek Śliwowicy Podbeskidzkiej, o czym przedsiębiorca poinformował drogą elektroniczną PPIS w Gnieźnie tego samego dnia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gnieźnie pismem znak ON-HŻ.9022.3.10.2023 z 18 kwietnia 2023 r. w ramach funkcjonowania procedur systemu RASFF przesłał do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego formularze powiadomień dotyczących produktów pn. Śliwowica Podbeskidzka oraz Śliwowica Paschalna.

Do powiadomienia dołączono:

- 2 formularze powiadomienia RASFF,
- sprawozdanie z badań Nr LŻ.9051.88.2023 z 17 kwietnia 2023 r.,
- protokół pobrania próbki żywności Nr 3/HŻ/23 z 17 marca 2023 r.,
- dokumentację fotograficzną opakowań produktów.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismami z 18 maja 2023 r. znak DN-BŻ.9220.85.2023 oraz znak DN-BŻ.9220.86.2023 przekazał do PPIS w Gnieźnie oceny ryzyka przygotowane przez ekspertów Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH-Państwowego Instytutu Badawczego dotyczące zawartości karbaminianu etylu w produktach pn. Śliwowica Paschalna i Śliwowica Podbeskidzka, które były przedmiotem zgłoszeń powiadomień informacyjnych do systemu RASFF.

Z przesłanych ocen wynika, że przedmiotowe powiadomienia nie mieszczą się w zakresie systemu RASFF, a ich spożycie nie stwarza istotnego ryzyka dla zdrowia konsumenta i mogą znajdować się w obrocie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gnieźnie poinformował przedstawiciela obiektu, w którym pobrano próbki o stanowisku zwanym w ocenach ryzyka Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH-Państwowego Instytutu Badawczego oraz przekazał wyniki przeprowadzonego postępowania państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu na terenie, którego znajdował się producent kwestionowanych produktów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gnieźnie w ramach systemu RASFF w kontrolowanym okresie otrzymał 22 zgłoszenia o niebezpiecznych produktach (2 powiadomienia alarmowe, 20 powiadomień informacyjnych).

W zakresie powiadomień umieszczonych w systemie RASFF w trybie alarmowym organ otrzymał:

- 2 powiadomienia dotyczące stwierdzenia obecności akryloamidu w ciastkach oraz obecności fragmentów metalu w tofu.

W zakresie powiadomień umieszczonych w systemie RASFF w trybie informacyjnym organ otrzymał:

- 6 powiadomień dotyczących obecności w suplementach diety niedozwolonych składników,
- 4 powiadomienia dotyczące stwierdzenia obecności w żywności drobnoustrojów chorobotwórczych *Salmonelli spp.* w drobiu i obecności pleśni w produkcji ciastkarskim,
- 1 powiadomienie dotyczące stwierdzenia szkła w sałatce z buraczków i papryki,
- 1 powiadomienie dotyczące przekroczenia zawartości rtęci w suplemencie diety,
- 1 powiadomienie dotyczące stwierdzenia sumy WWA oraz benzo(a)pirenu w guaranie,
- 2 powiadomienia dotyczące stwierdzenia w przekroczenia obecności alkaloidów pirolizydynowych w produktach : rumianek herbatka ziołowa i kmin rzymski mielony,
- 2 powiadomienia dotyczące stwierdzenia przekroczenia specyficznej migracji pierwszorzędowych amin łyżce kuchennej,
- 2 powiadomienia dotyczące stwierdzenia przekroczenia obecności pestycydów tj. prosulfokarbu w selerze świeżym oraz imidachloprydu w soczewicy zielonej,
- 1 powiadomienie dotyczące stwierdzenia przekroczenia poziomu akryloamidu w ciastkach.

W związku z przekazanymi powiadomieniami przez WPWIS przeprowadzono łącznie 33 kontrole oraz podjęto 2 postępowania wyjaśniające w systemie RASFF.

Prawidłowość prowadzonych postępowań wyjaśniających w ramach funkcjonowania systemu RASFF dokonano na podstawie oceny dokumentacji dotyczącej powiadomienia alarmowego nr 23.2022 z 4 listopada 2022 r. zgłoszonego przez Lubelskiego Wojewódzkiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnego poziomu akryloamidu w próbce ciastek pochodzących z Rumuni. Przedmiotowe powiadomienie zostało przekazane do PPIS w Gnieźnie przez WPWIS pismem z 26 stycznia 2023 r. znak DN-BŻ.9220.9.2023.

W analizowanym przypadku podjęto działania nadzоровe polegające na przeprowadzeniu kontroli sanitarnej – tematycznej w 3 obiektach znajdujących się w przesłanych listach dystrybucyjnych. Z każdej kontroli sporządzony został protokół.

Działania polegały na monitorowaniu procesu wycofywania zakwestionowanych produktów z ww. obiektów obrotu żywnością.

W każdym z powyższych przypadków podejmowano niezwłocznie działania zgodnie z przyjętymi wytycznymi dotyczącymi działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach sieci powiadamiania i współpracy w Polsce. Na wszystkie pisma udzielono odpowiedzi w terminach wyznaczonych przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Na podstawie ustaleń z kontroli ocenia się działalność PSSE w Gnieźnie w kontrolowanym zakresie***:

1. **Pozytywnie**
2. **Pozytywnie z uchybieniami**
3. **Pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**
4. **Negatywnie**

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.3. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

Nie dotyczy.

5.4. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości:

Nie dotyczy.

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przekazać w terminie***** do --- od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

.....
data, podpis WPWIS

* - niepotrzebne skreślić

** wpisać właściwą komórkę organizacyjną

*** właściwe podkreślić i uzasadnić

***** termin ustala WPWIS